

[Socialministeren.]

heldigvis har været tale om et fald i de tvangsmæssige anbringelser siden 1965, og at der målt i procent i forhold til det samlede antal anbringelser har været tale om et betydeligt fald i de tvangsmæssige anbringelser. I 1965-66 udgjorde de tvangsmæssige anbringelser 7,5 pct. af det samlede antal anbringelser, og procenten er i 1973-74 gået ned til 5,6.

Når man ser på disse tal, må det vist kunne fastslås, at anbringelse af børn uden for hjemmet mod forældrenes ønske kun sker i begrænset omfang, selv om jeg meget gerne så, at tallet kom længere ned.

For den sociale ankestyrelse indbringes årlig omkring 100 sager om tvangsmæssig anbringelse; i omkring 10 pct. af sagerne omgøres den af børneværnet truffe afgørelse.

For domstolene indbringes årlig omkring 30 af de sager, som har været for ankestyrelsen. Kun i ganske få tilfælde — ca. 1 tilfælde om året — omgøres den af ankestyrelsen truffe afgørelse.

I den forbindelse vil jeg gerne sige, at en omgørelse af børneværnets afgørelse i den sociale ankestyrelse eller ved domstolene ikke nødvendigvis behøver at være udtryk for, at børneværnets afgørelse har været forkert, men kan skyldes, at barnets eller forældrenes forhold har ændret sig, siden børneværnet traf sin beslutning.

Jeg skal herefter sige lidt om de foreløbige beslutninger. Sådanne beslutninger kan efter loven kun anvendes i meget begrænset omfang. Når sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst eller endelig beslutning i øvrigt ikke kan træffes, kan foranstaltninger, som ikke kan udsættes uden fare for barnets velfærd, iværksættes foreløbigt. Igen er det barnets velfærd, der skal lægges vægt på. Når børneværnet ikke er samlet, kan foreløbige foranstaltninger iværksættes af formanden eller i dennes forfald af næstformanden. Det er i loven fastslået, at sagen snarest muligt skal forelægges børneværnet til afgørelse, og at anbringelse uden for hjemmet i henhold til en foreløbig beslutning højst kan vare i 2 måneder.

Foreløbige beslutninger kan efter børneforsogsloven ikke efterprøves af en højere instans, men efter bistandslovens ikrafttræden den 1. april vil en foreløbig beslut-

ning imidlertid kunne indbringes for den sociale ankestyrelse inden for en frist på én uge. Der skabes altså herved fremtidig en større retssikkerhed.

Det må erkendes, at anvendelse af foreløbige beslutninger — vel at mærke uden de retsgarantier, som jeg lige har omtalt straks kan bringes i anvendelse — kan være betænkelig. På den anden side er det nødvendigt at have denne mulighed, når der opstår en akut situation i hjemmet, hvor barnets velfærd gør øjeblikkelige indgreb påkrævet. Der er dog grund til at understrege, at sådanne indgreb må foretages med den allerstørste varsomhed. Jeg kan i denne forbindelse oplyse, at der i løbet af kort tid fra socialstyrelsen vil blive udsendt en cirkulæreskrivelse om den nærmere fremgangsmåde, som børneværnene skal følge.

Jeg har tidligere på året meddelt folketingets socialudvalg talmæssige oplysninger om omfanget af anvendelsen af foreløbige beslutninger, og jeg kan her nævne, at der i 1973-74 blev truffet foreløbig beslutning om anbringelse uden for hjemmet i 1.904 tilfælde. Resultatet af den endelige behandling var, at godt 3/4 af sagerne sluttede med anbringelse på frivilligt grundlag. Der kan således i praksis siges at være overensstemmelse med princippet om, at hjælpeforanstaltninger så vidt muligt skal iværksættes i samarbejde med forældrene.

Der har i pressen været en del omtale af politiets medvirken i disse sager, og jeg har netop besvaret et spørgsmål fra hr. Wamberg herom. Jeg skal kort her omtale mit svar: der foreligger ikke nogen statistik over, i hvor mange tilfælde politiet har bistået børneværnene, og det har derfor været nødvendigt at indhente oplysninger fra kommunerne. På grund af den korte tid, der har været til rådighed, har det været nødvendigt at begrænse undersøgelsen til København og et antal kommuner i den øvrige del af landet. På grundlag af de indkomne oplysninger kan det anslås, at det årlige antal tilfælde, hvor politiet har bistået børneværnene ved gennemførelse af beslutninger, formentlig ikke overstiger 20-25. Det må, synes jeg, tages som udtryk for, at anvendelse af magt heldigvis har undtagelsens karakter, og det er i overensstemmelse med de retningslinjer, som socialministeriet har fastlagt på dette område.